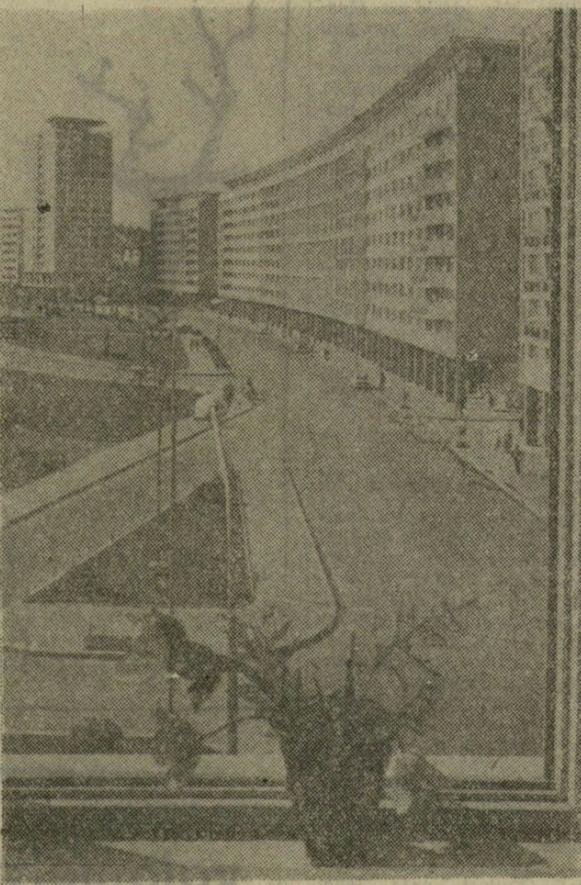

Tavaszi sorok BUKARESTRŐL

Holnap, amikor megindulnak Szegeden is a húsvéti locsolókodók vidám csapatai, ki-ki bizonyára csak arra gondol, hogy melyik kislányt kell az illatos kölnivizzel fölkeresnie. Mire is gondolnának arra, hogy e kedves köteletzettséggel egyben szép régi szokást ápolnak: a tavaszt, az éledő, bimbózó természetet köszöntik. Régi tavaszünnepek emléke él e hangulatos népszokásban.

Délkeleti szomszédaink, a románok úgy látszik frissebbek nálunk. Ott a tavasz köszöntése nem a húsvéthoz kapcsolódik, nem a locsolkodásban jelentkezik. Legfeljebb abban rokon a miénkkel, hogy ott is a lányok felkösztetésével jár együtt.

Hideg szelek fújnak bizony még arrafelé is március elején, s alig múltak el az idej kemény tél 20-25 fokos fagyai, amikor ott mégis már a tavaszt köszöntötték. Eppen március 1-én érkeztem a román fővárosba, Bukarestbe. Mintha az időjárás is tudta volna, hogy ez ott a tavasz ünnepe: első meleg sugarait küldte a nap az egyébként még szürkés-borús égboltról. Tulajdonképpen nem is tudtam, hogy milyen kedves időpontban érkezünk oda. Csak az tűnt fel, hogy utcai árusoknál, s egy-egy boltnál hosszú sorokban állnak az emberek. Sorbanállás? Vajon miért?

A tapintatosnak szánt kérdésre nevetve válaszolt előzőkény kísérőnk, Gabriela Gerota elvtársnő, a Román Újságírószövetség munkatársa:

— Márciuskákért állnak sorba...
— ???

— Nem hallottak róla, hogy mi a márciuska? — csodálkozott el, s nyomban megmagyarázta. — Ezek apró kis figurácskák, jelvények, afféle műtűnyűk, színes selyemzsinóron, vagy színes szalagocskák. Hagyomány nálunk, hogy minden évben március elején a férfiak ilyeneket vásárolnak, s feltűzik a lányoknak, asszonyoknak, akiknek örömet akarnak szerezni. A tavasz hírnöke ez nálunk, az újjáéledő természet, a frissesség, a fiatalság köszöntése, s mindezzel együtt a figyelmesség, a szeretet jelképe is. Figyelmes, meleg szívű emberek lakhatják Bukarestet — ért nyomban az első kellemes benyomás, mert csaknem minden járókelő nő kabátján ott díszelgett egy márciuska.

Ki tudja, talán a frissen meglepett tavaszi atmoszférának köszönhetően, de Bukarest ma is úgy él bennem, mint a tavasz, a fiatalság nagyvárosa. De ma már azt is tudom, hogy nemcsak hangulat dölga ez. Felidéződik emlékezetemben sok-sok szép utcája, a város szíve a Magheru sugárúttal és a Calea Victoriei-vel vagy a külvárosok, a Május 1 kerület, a nagy múltú Vörös Gričica, a Floreasca, s a többi, szinte mind ugyanazon színes kép hasonló jellegű mozaikdarabjai. Az új, a modern, a friss utcatorok, korszerű 6-8 emeletes lakóházak, fiatal lakónegyedek üdesége kapja meg az embert. Lehet, hogy kissé naivul, mégis mintegy magamtól kérdezve csúszott ki a számon: »Hol van egyáltalában a régi Bukarest, hiszen csupa új házat látok...«

Nos, ha ebben van is némi túlzás, de a román főváros képeire valóban ez a legtalálóbb. Láttam már néhány nagyváros, világváros építkezéseit is, felesleges lenne méreteket, számokat összevetni azokkal. Mégis az új, vagy születő lakónegyedeknek ilyen szinte ösztönös hatása seholy sem tűnt ennyire, mondhatnám, jellemzőnek, mint a román fővárosra.

Az igazat megvallva, nincsenek adataim arról, hogy hány lakás is épül tulajdonképpen, hány hektáron terülnek el az új lakótelepek. Csak azt tudom, hogy román barátaim boldog örömmel

mondták: 1975-re nem lesz náluk lakáshiány. Nemcsak a szemükből tükröződött mintegy biztató kacintásul, hogy persze hamarabb is lehet ezt teljesíteni — és teljesítjük is! — hanem ugyan-ez a meggyőződése támad bárkinek, aki csak egy picit is beletekint az építkezésekbe. Nekünk, sajnos kissé szokatlan, meglepő gyorsasággal születtek a lakóházak, épületek — e téren bizonyára lenne tanulnivaló még akkor is, ha a körülmények egyben-másban eltérőek a mi viszonyainktól. S ami ugyancsak nem mellékes: az átlagkeresetet, az átlagéltszínvonalat tekintve, a lakberek olcsók. Lehetőség, hogy ez sem független a gyors és gazdaságos építkezéstől.

A világért sem akarok azonban bármiféle gazdasági fejtegetésbe bocsátkozni. A hivatalos tárgyalásokkal megtűzdelte, nyolc napnyi idő semmikepp nem is lehetett elegendő az ilyesfélehez szükséges behatóbb ismeretek szerzésére. De különben is: a tavaszról, az úde fiataliságról, egy fiatal városról kezdtem el beszélni. Erről dalolt, a szerelmeiről, az ifjúságról, a tavaszról a márciuskák estjén egy francia szanzonénekesnő, Jacqueline Francois is abban a csodálatos palotában, amely három éve egyik ekkésége Bukarestnek. Miközben hallgattam a bájos szanzonokat — ne vegye sértésnek a csinos énekesnő — mégis egyre jobban a terem ragadott el. A márvány és a neon játékában pompázó, háromezer bársony-

székkel bútorozott erkélyes, kitűnő akusztikájú terem, amelyben a jobb hallást a székek mindegyikének támlájába épített, aprócska, rejtett hangszóró sztereofonikus hatása segíti elő. A Román Népköztársaság palotájának nevezett, s más szép teremmel gazdag épület e nagyterme egyébként nemcsak hangversenyek, de más kulturális, sőt jelentős politikai események színhelye is. Hozzáadott a román dolgozók szívéhez lenyűgöző szépsége mellett azért is, mert mintegy felavatásul, a Román Munkáspárt itt tartotta kongresszusát, amelyen Hruscov elvtárs is megjelent.

Kellene írnom a szocializmust építő román nép hétköznapjainak sok-sok eredményéről és gondjáról? ... Igen, sok minderről. De bocsássanak meg, én most csak a tavaszra katintottam egy pillanattfelvétel. Mondják, él még az ősi román népi hiedelem félig tréfásan, félig igazul, hogy március első hetének egy napját választják az emberek, ha jövőjükbe akarnak tekinteni. S amilyen idő köszönt be azon a napon — derült vagy szomorú, naposított vagy borongós — olyan lesz az esztendjük, az életük.

Engedtessek meg nekem, hogy a számtalan tapasztalat összegezése, leírása helyett most ezúttal csupán azzal az érzéssel zárjam soraimat: a román nép márciusnak bizonyára nagyon derűs, nagyon szép napját választhatta ki...

LŐKÖS ZOLTÁN

A parkok védelmében

Tavasszal, amikor a hóolvadás után a szegedi terek virágosított parkrészei megszáradnak, sokan rongálják a drága pénzrel létesített díszhelyeket. Vannak, akik néhány méter út megtakarítása miatt keresztül-kasul gázolnak a virágágyásokon, kerékpároznak a tiltott helyeken. Am álljon erre néhány példa.

A Felső Tisza-parton már a múlt esztendőben nagyon sok rózsát ültettek ki. A virágok szemet szűrték néhány embernek. Így történt, hogy a napokban egy huszadik éves ipari tanuló lasszóval szedte ki a töveket. Ezt a módszert azért alkalmazta, hogy a lábnyomai ne látszanak. A rongálás közben tetten érték, s a Ker-

teszeti Vállalat fejelentette. Jelenleg a szegedi járásbírólag előtt folyik eljárás ellenére.

A Szent György téren, a volt Minorita-kert helyén is virágos, gyepes kertet alakítottak ki. J. J., Rom utca 9. szám alatti lakos ezen keresztül kerékpározott. Amikor a parkőr szólt neki, megsértődött. Szitkozódni kezdett. Hamarosan a II. kerületi tanács szabálysértési előadója előtt felel a tettéért.

Az Attila utca végén emelkedő bérháztömb parkrészeiben furcsa eset történt. A parkőr figyelmeztette a gyermekeket; az ott tárolt — a »Négylámpás« féle vendéglőhöz tartozó — hordókat ne gurigassák a beültetett virágágyásokra. A gyermekek

Fél Balaton nagyságú víztároló

A Földmérő- és Talajvizsgáló Vállalat dolgozói csaknem egyéves munka után befejezték Kiskörénél a második tiszai vízlépcső víztároló tájának geodéziai méréseit. A folyó töltései között, a 6-7 kilométer széles és több mint húsz kilométer hosszú hullámtér lesz a tározó tó, amelyben majd a tiszai árhullámok vizét tartalékolják az öntözőtelepek részére. Ezen a területen az eddig becsült kétszáz helyett 250 millió köbméter vizet tartalékolhatnak. A földmérők elkészítették a nagy hullámtér sík- és helyszínrajzát is. Ezen a majdnem 300 négyzetkilométeren, tehát akkora területen alakítják ki majd a tározó tavat, mint a Balaton fele. A vízügyi tervező iroda az év végére összeállítja az új tiszai vízlépcső beruházási programját. (MTI)

Tíz nap alatt 23 vagon traktor-pótkatrész külföldről

A téli, koratavaszi nagyarányú elmaradás után most jelentősen meggyorsult a külföldi alkatrészek szállításnak üteme. Csehszlovákiából, az NDK-ból, Romániából és a Szovjetunióból április 1 óta 23 vagon traktoralkatrész érkezett több, mint március első három hetében összesen. A külföldről szállított alkatrészek mennyisége egyébként

március eleje óta hétről hétre növekszik. Hasonlóan kedvező a helyzet néhány más külföldi és hazai traktor típusnál is. A mintegy 15 000 féle traktoralkatrész közül néhány azonban még mindig nem áll elegendő mennyiségben rendelkezésre, bár a közeli napokra ezek egy részéből is nagyobb küldemény várható. (MTI)

Mi a helyes megoldás?

Az önkiszolgáló boltok és a másutt vásárolt áru

Lapunk április 9-i számában A gyanakvós méregfoga címmel cikket közöltünk az önkiszolgáló boltok árusítási rendszeréből eredő egyik hibáról. Közérdekű cikkünkre válasz érkezett a Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat igazgatójától, Kuti Árpád elvtársától. Válaszcikkét a következőkben közöljük.

AZ ÁRUFORGALOM

gyors növekedése nagyobb forgalmat bonyolító boltokat igényel. Ezért szervezetünk át néhány boltunkat önkiszolgáló rendszerűvé ezzel a fogyasztók igényeinek gyorsabb kielégítését kívánjuk biztosítani. Az eddigi országos tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az önkiszolgáló rendszer — amely egyre terjed az egész világon — beváltotta a hozzáfűzött reményeket, s jól kiállta a próbát. Ennek ellenére egyes problémák még megoldatlanok. Ilyen többek között pl.: a fogyasztók saját kosarának és táskájának

őrzése, egyes bolti dolgozók részéről fennálló indokolatlan gyanakvós megszüntetése, a társadalmi tulajdon megóvása egyes tolvajlásokkal szemben.

E kérdések nyílt felvetése több okból is szükségesnek látszik. A Dél-Magyarország cikkével teljes egészében egyetértünk, mert mi is elítéljük azokat a boltvezetőket és bolti dolgozókat, akik indokolatlanul gyanúsítják a vásárlókat.

LEGGYAKORIBB

eset, hogy a fogyasztó saját kosarával vagy táskájával tér be az önkiszolgáló boltba, vásárlási szándékkal. Sok esetben pedig már más boltban vásárolt áru is van saját táskájában, kosarában, vagy éppen a zsebében. Felmerül a kérdés: mi a helyes eljárás?

Véleményem szerint a vevőket táskájuk, kosaruk letétele, vagy átadására kötelezni nem célszerű, mert egyrészt nem nyújt védelmet az esetleges lopások ellen, másrészt a fogyasztók indokolatlan zaklatását eredményezi. Leghelyesebb, ha a vevők igénybe veszik az önkiszolgáló boltok bevásárló kosarait és mindenről elkülönítve, csak ezekbe a bevásárló kosarakba teszik a megvásárolni szándékozott árukat.

Meg kell jegyezni, hogy három év alatt csupán egy-két olyan panaszról szereztem tudomást, amikor a bolti dolgozók — más boltban vásárolt áruk miatt valakit alaptalanul meggyanúsítottak, illetve megmozdítottak. Az illető boltvezetőt nagyon szigorú dorgálásban részesítettük.

Egyébként nincs joga egyetlen boltvezetőnek sem motozást végrehajtani. Azt csak hatósági közeg eszközölheti. Ilyen esetre is csak akkor kerülhet sor és csak azt tekinthetjük lopásnak, ha a bolt személyzete látta,

amikor az illető vásárló ténylegesen elrejtette az árut saját táskájába és a pénztárnál nem fizette ki ellenértékét. Ilyen eset kimeríti a jogtalan eltulajdonítás tényét.

SAJNOS, néhány magáról megfeledkezett vásárló is akadt, aki a társadalmi tulajdon sérelmére lopást kísérelt meg a bolt árukészletéből. Negyedévenként 50-100 tettenéréssel találkozunk, amely ugyan nem számottevő, de emögött nem tudjuk azoknak a lopásoknak a számát, amelyekről nem szerezünk tudomást. Társadalmi ügyggy kell tenni és el kell érni — az emberek gondolkodásmódjának formálása útján —, hogy ne nyúljon senki a társadalmi tulajdonhoz. Sajnos, ezek az esetek teszik bolti dolgozóinkat néha bizalmatlanokká és emiatt alakul ki — legtöbbször indokolatlan esetekben — a gyanakvós légkör, amely megengedhetetlen. Tudni kell még azt is — ezzel kapcsolatban —, hogy a bolti dolgozók anyagilag felelősek a reájuk bízott árukért és nem egy esetben súlyos összegeket kellett fizetniük leltárihiány címén. Az elmondottak még nem oldják meg ezeket a problémákat. Mindenesetre helyes volt ezeket a nyilvánosság elé vinni és kérni a vásárlókat, hogy bizalommal térjenek be az önkiszolgáló boltokba, ahol gyors és nyugodt légkörben igyekezzünk a vásárlást biztosítani.

A MÁR EMLÍTETT cikk

nyomán, illetve annak tanulsága alapján a közéletben összefüggés az önkiszolgáló boltok vezetőit, dolgozóit. Ismételt felhívom figyelmüket az esetenkénti helyes és követendő eljárásra, főként arra: tartózkodjanak attól, hogy a vásárlókat becsületükben megsértésük jogtalan gyanakvásaikkal,

Kuti Árpád